รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 12

Proceedings of the 12th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการศึกษาทางสาธารณสุขยุคใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขแบบมืออาชีพ

Challenges in the New Era of Public Health Education to Develop Health Professionals

เล่มที่ **2**

กลุ่มสังคมศาสตร์และกลุ่มมนุษยศาสตร์

วันพุธที่ 25 พฤษภาคม 2565 มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การ สำหรับบุคลากรโรงเรียนบ้านหัวนา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	จุฑาทิพย์ อิ่นแก้ว พนมพร จันทรปัญญา	493
ปัจจัยที่มีผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน จังหวัดปทุมธานี	ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล	509
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคธรรมาภิบาล กรณีศึกษา เทศบาลนครนนทบุรี	วิยะดา วรานนท์วนิช วัลภา คงพัวะ	525
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	เฉลิมพล นุชอุดม ฐิติพร คงเจริญ สุวัจ รชตวัฒนกุล สนใจ รชตวัฒนกุล	537
การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง	ปณิชา วีรศิลป์	549
คุณภาพชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกข้าว ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	นิตย์ระดี วงษ์สวัสดิ์	567
การจัดการทรัพยากรบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี	ครุศิลป์ อวนศรี กฤตทรรศ สุขมั่น นิษรา พรสุริวงษ์ ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์	583
ความรู้ ความเข้าใจพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 ของผู้ประกันตนมาตรา 33: กรณีศึกษา นิคมอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี	วัลภา คงพัวะ วิยะดา วรานนท์วนิช	595
ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการเรือนจำกลางบางขวาง	ภัทรพงษ์ จันทร์สุย เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์	605
ประสิทธิภาพการนำวิทยุสื่อสารระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรณีศึกษาสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	ดาบตำรวจกิติพงษ์ สารีวงษ์ สุพจน์ บุญวิเศษ	620
ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่จอดรถในหมู่บ้าน	มนสิชา โพธิสุข	633

การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

Elderly Welfare Administration of Sub-district Administrative Organizations in Ang Thong Province

ปณิชา วีรศิลป์[1]

[1]*สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ,*

E-mail: dr.panichaa@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค การบริหารงานผู้สูงอายุขององค์การบริหารบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง กลุ่มประชากรคือ นายก อบต. ปลัด อบต. และพัฒนาการชุมชน จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทองทั้งภาพรวมและรายข้อ ใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการอธิบายเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานด้านการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า อบต. ในเขตจังหวัดอ่างทองส่วนใหญ่มีระดับระดับความคิดเห็นการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย รองลงมาด้านการจัดองค์การ/การปฏิบัติงาน/วิธีการจัดการ และด้านการรายงานผลการ/การประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ที่ส่งผลต่อการบริหารงานสวัสดิการตามลำดับ

การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งภาพรวม มีการวางแผนการกำหนดนโยบายสวัสดิการผู้สูงอายุไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในระดับตำบล และชมรมผู้สูงอายุดำเนินการกิจกรรมหลักที่จัดคืองานวันผู้สูงอายุ จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเอง เพื่อส่งเสริมประเพณีของตำบล กิจกรรมที่จัดทำให้ผู้สูงอายุ ทั้ง 5 ด้านนั้น ด้านเศรษฐกิจ เน้นการส่งเสริมอาชีพและเบี้ยสงเคราะห์ยังชีพ ด้านสังคมเน้นการจัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพอนามัยเน้นการส่งเสริมสุขภาพ ตรวจสุขภาพฟรี ด้านนันทนาการเน้นการจัดแข่งขันกีฬาและการออกกำลังกาย ด้านสิ่งแวดล้อมเน้นการจัดสวนสุขภาพ ปัญหาอุปสรรคที่พบมากที่สุดคืองบประมาณไม่เพียงพอ รองลงมา

ขาดบุคลากรที่มีความรู้ การประสานงานเกิดความซ้ำซ้อนของการทำกิจกรรม และการวางแผนขาดการมีส่วนร่วม และแนวทางที่ชัดเจน

คำสำคัญ: การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอ่างทอง

Abstract

Research study “The Elderly Welfare Administration of Sub-District Administrative Organizations in Ang Thong Province” aims 1) to study the process of elderly welfare administration of Sub-district Administrative Organizations in Ang Thong Province; Subdistrict Administrative Organization in Ang Thong Province The population group is the president of the sub-district administrative organization, the permanent secretary of the sub-district administrative organization, and community development, totaling 120 people. The tools used in this research were to analyze the data of the elderly welfare administration of the Sub-District Administrative Organization in Ang Thong Province, both overall and by item. Use mean and standard deviation. Data were analyzed by explaining and comparing the level of elderly welfare administration of the Sub-District Administrative Organization in Ang Thong Province.

The results of this study found that the sub-district administrative organization in Ang Thong Province had the opinion level of the elderly welfare administration of the Sub-district Administrative Organization. Overall, all aspects were at a high level. and found that most of them gave their opinions in the aspect of planning /project /policy /organization /operation /management methods and reporting results /public relations at a high level that affect the welfare administration, respectively.

Management of welfare for the elderly of the Sub-District Administrative Organization as a whole The welfare policy for the elderly is planned in the development plan of the responsible sub-district administrative organization. by coordinating with public health departments at the sub-district level and the elderly club operates The main activity is the Elderly Day event. Organized by the Subdistrict Administrative Organization, operated by itself to promote the traditions of the district Activities made for the elderly in all 5 aspects of the economy, focusing on

career promotion. And subsistence allowance on the social aspect, emphasis is placed on organizing activities on the Day of the Elderly. in terms of sanitation, focusing on health promotion free health check The recreational aspect focuses on organizing sports and exercise competitions. The environment focuses on landscaping health. The most common obstacle is insufficient budget followed by a lack of knowledgeable personnel Coordination caused the redundancy of activities. And planning lacks participation and clear guidelines.

Keywords: elderly welfare administration, subdistrict administrative organization, Ang Thong Province

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน เพราะถ้าสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่มมีความเหมาะสมจะนำไปสู่การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่ถ้าเป็นไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามจะกลายเป็นตัวถ่วงการพัฒนา ในกรณีของประเทศไทยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรมี แนวโน้มสังคมผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อมีผู้สูงอายุมากขึ้น ทำให้ปัจจัยการผลิตทางด้านสวัสดิการและการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อดูแลและปฐมพยาบาลผู้สูงอายุ ทำให้การลงทุนลดลง รายได้ประชาชาติลดลง ดังนั้นการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เมื่อโครงสร้างของประชากรเปลี่ยนไป มีสัดส่วนของผู้สูงอายุมากขึ้นย่อมทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

ปี 2565 ประเทศไทย ได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ (Aged Society) นพ.ภูษิต ประคองสาย เลขาธิการมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย โดยมีการประมาณการว่ามีสัดส่วนผู้สูงอายุในช่วง 60 ปีขึ้นไปมากกว่า 20% ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ และอีก 9 ปีข้างหน้า ในปี 2574 จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด (Super-Aged Society) มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เกินกว่า 28% ของประชากรทั้งประเทศ สถิติผู้สูงอายุไทยปี 2565 รวม 12,116,199 คน ชาย 5,339,610 หญิง 6,776,589 คน แบ่งตามช่วงอายุ 60-69 ปี จำนวน 6,843,300 คน (56.5%) ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด ถัดมาคือ อายุ 70-79 ปี จำนวน 3,522,778 คน (29.1%) และ 80 ปีขึ้นไป 1,750,121คน (14.4%) ที่มา: บริการสถิติข้อมูล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2565

ในเขตจังหวัดอ่างทอง ตามรายงานจากทะเบียนราษฎร ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถิติประชากรปี (2565) พบว่าเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุสูงติดหนึ่งในสามของจังหวัด

ภาคกลาง มีจำนวนประชากรชายหญิง อายุ 0-99 ปี รวมทั้งสิ้น 274,553 คน โดยจำแนกประชากรผู้สูงอายุ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ถึง 99 ปี ชาย 26,868 คน หญิง 37,510 คน รวมทั้งหมด 64,378 คน คิดเป็นร้อยละ 23.45 ของประชากรรวมของจังหวัดอ่างทอง อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 11,170 คน และอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลจำนวน 53,131 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) และมีองค์การบริหารส่วนตำบลที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ 51 แห่ง (ออนไลน์จาก: http//www.tambol.com) การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุดังกล่าวมีรูปแบบแตกต่างกันไป ตามลักษณะของชุมชนและพื้นที่ มีการวางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุด้านการพัฒนาหน่วยงานและพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนจะประกอบด้วยการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุในเรื่องสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านสังคม สวัสดิการด้านนันทนาการ และสวัสดิการด้านสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นอ่างทองจึงเป็นจังหวัดที่ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษางานด้านการบริหารสวัสดิการผู้สูงอายุว่ามีการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างไรและมีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้างในการดำเนินงาน ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเนื่องจากการบริหารงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุจะบรรลุผลสำเร็จได้ ทั้งตัวผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถสะท้อนภาพรวมของการบริหารงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค การบริหารงานผู้สูงอายุขององค์การบริหารบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหาร คือ ศาสตร์และศิลธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับศาสตร์นั้น Fayol, H. (1949) เชื่อว่ามีหลักการบริหารที่สามารถนำไปใช้ได้ เป็นการทั่วไปไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานของเอกชนหรือของรัฐ เชื่อว่าหน้าที่หลักของฝ่ายจัดการก็คือการวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การบังคับบัญชา (commanding) การประสานงาน (coordinating) และการควบคุมงาน (controlling) –POCCC นอกจากนี้เขายังได้เสนอหลักทั่วไปของการจัดการ ซึ่งเป็นหลักที่ยืดหยุ่นได้อีก 14 ประการ

ที่ผู้บริหารควรนำมาพิจารณาประกอบการทำงานของตน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานอีกด้วย

Gulick, Luther (1937) กระบวนการบริหารเป็นภารกิจของหัวหน้าฝ่ายบริหาร ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การจัดการบุคคล (staffing) การอำนวยการ (directing) การประสานงาน (coordinating) การรายงาน(reporting) การงบประมาณ (budgeting) – POSDCORB

POSDCORB เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีการใช้งานมาอย่างยาวนาน ทำให้องค์การประสบความสำเร็จมาอย่างมากมาย ปัจจุบันเราสามารถนำความรู้ POSDCORB ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับการบริหารแนวใหม่ Good Governance (อ้างถึงใน สาธิต ทิพย์มณี, 2562)

แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม

ความหมายของสวัสดิการสังคม (social welfare) เป็นงานบริหารของรัฐบาลในการที่จะพยายามขจัดทุกข์ บำรุงสุข เพื่อความอยู่ดีกินดีของราษฎร เห็นได้เด่นชัดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ ดังนี้

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ (2557) การสร้างความตระหนักให้คนในชาติเห็นความสำคัญผู้สูงอายุว่าเป็นบุคคลที่ทรงคุณค่าต่อสังคม มิใช่ภาระของสังคม การถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริงทั้งงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ เพราะท้องถิ่นจะมีความเข้าใจบริบทของผู้สูงอายุของตนเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุของภาคประชาชน/ชุมชนในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อของแต่ละท้องถิ่นด้วย

วอลเตอร์ (Walter, 1968 อ้างถึงใน สุเทพ เชาวลิต, 2527) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สวัสดิการสังคม” คือการจัดกิจกรรมขึ้นเพื่อส่งเสริมสวัสดิการสังคมโดยตรง แก่ประชาชนในด้านความต้องการที่อยู่อาศัยในเรื่องครอบครัว การปรับสังคม การใช้เวลาว่าง มาตรฐาน การครองชีพและความสัมพันธ์ทางสังคม และในส่วนด้านการบริการทางสวัสดิการสังคม ให้ปฏิบัติเกี่ยวกับบุคคล กลุ่มชน ชุมชน และสังคม ซึ่งบริการเหล่านี้จะรวมถึงการดูแล การรักษา และการป้องกันด้วย

สุวรรณ รื่นยศ (2532) ให้ความหมายว่า “งานสวัสดิการสังคม” มีความหมายครอบคลุมไปถึงการดำเนินการทุกอย่างทั้งของรัฐและเอกชนเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์หรือกลุ่มชนที่รวมกันเป็นสังคม ผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ให้มีความสุขทั้งกายและจิตใจ

สวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุไทย

ในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขเห็นความสำคัญของปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุไทย จึงมีการกำหนดนโยบายที่จะให้บริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุโดยสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการบริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุหลายโครงการ รายละเอียดตัวชี้วัดสาธารณสุข (2564)

การบริการและสวัสดิการผู้สูงอายุทางด้านสังคมของรัฐภายใต้ความรับผิดชอบของกรมประชาสงเคราะห์ได้มีการจัดการบริการแก่ผู้สูงอายุอย่างชัยเจนตั้งแต่ พ.ศ.2496 โดยจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราแห่งแรกขึ้น สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล (2543) จากนั้นมีการจัดตั้งศูนย์บริการคนชราซึ่งทำหน้าที่หลักในด้านการบริการดูแลกลางวัน เป็นแหล่งพักพิงฉุกเฉิน และหน่วยบริการชุมชนเคลื่อนที่ โดยเน้นการส่งเสริมและการบำบัดรักษา ภายหลังจากการจัดทำนโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว ตั้งแต่ พ.ศ.2535 ถึง พ.ศ.2554 นั้นกรมประชาสงเคราะห์ได้เริ่มดำเนินโครงการเงินอุดหนุนกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน หรือโครงการเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเงินในการยังชีพที่ไม่มีผู้ดูแลหรืออุปการะและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งโครงการนี้เป็นสวัสดิการของรัฐ นอกจากนี้ยังจัดทำโครงการนำร่องการจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ทดลอง 4 แห่ง เช่น กรุงเทพกรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี ขอนแก่นและเชียงใหม่ สุวัฒน์ คงแป้น (2545) โครงการนี้มุ่งจะให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อผู้สูงอายุภายในชุมชน

กรอบแนวความคิดการวิจัย

จากงานการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากสภาพปัญหา จำนวนผู้สูงอายุของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและมีจำนวนเพิ่มขึ้น มีผลทำให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยเคลื่อนเข้าสู่ระยะที่เรียกว่า ภาวะประชากรสูงอายุ (population ageing) มีผลต่อสภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการจ้างงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรทางสุขภาพและสังคมของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ในระยะยาวการปรับเปลี่ยนและพัฒนาในเรื่องการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ จำเป็นต้องมีความละเอียดอ่อน และความพร้อมของสังคม โดยมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน มีแผนระยะยาว ระยะปานกลาง ระยะสั้นที่เหมาะสมและตรงกับสภาพปัญหา การจัดบริการสาธารณะหรือจัดสวัสดิการเป็นภารกิจสำคัญที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการทั้งตามอำนาจหน้าที่และตามที่ได้รับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีหลักการทำงานที่จะต้องยึดถือไว้ว่า “การจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนนั้น จะต้องดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการที่มากขึ้น” กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการ และสามารถให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 เรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่การจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนในเรื่องการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส และเป็นไปตามภาระหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66, 67, 68 เฉพาะการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ตามอำนาจหน้าที่อันได้แก่ การจัดสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสังคม ด้านนันทนาการ และด้านสิ่งแวดล้อม ในการศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทองทั้ง 7 อำเภอ 51 ตำบล ที่มีการดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและมีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้สูงอายุในชุมชนตามหลักการบริหารงานสวัสดิการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยการติดต่องานบุคลากรที่รับผิดชอบ การประสานงานองค์การบริหารส่วนตำบลกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยทำการศึกษากระบวนการการบริหาร ด้านการวางแผน การจัดองค์การ การจัดการบุคคล การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผลการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณตามวงจรงบประมาณและปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงาน พร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุในอนาคตต่อไป

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative research) โดยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ กำหนดเป็นแบบสอบถามในการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประชากรกลุ่มที่ทำการศึกษาในพื้นที่เขตจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย 7 อำเภอ 51 ตำบล ได้แก่ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอไชโย อำเภอป่าโมก อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอสามโก้ และอำเภอแสวงหา โดยการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการขอข้อมูลกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง ส่วนตัวแทนที่จะใช้สำหรับตอบแบบสอบถาม คือ นายก อบต. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุของตำบล ประธานชมรมผู้สูงอายุ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โดยใช้แบบสอบถาม ดังนั้นกลุ่มที่จะทำการศึกษารวมทั้งสิ้น 153 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปแจกจ่ายแก่กลุ่มที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานผู้สูงอายุ และอธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย รวมทั้งชี้แจงอย่างละเอียดให้ทราบถึงวิธีตอบแบบสอบถาม เมื่อกลุ่ม

ที่ศึกษา ตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องแล้วนำกลับไปวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสำคัญต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาใน 2 แบบ คือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Document research) เป็นการศึกษากระบวนการการบริหารงานสวัสดิการ รวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทฤษฎี แนวคิด และผลงานเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ

2. วิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้คำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลของ อบต. ได้แก่ ระดับชั้น จำนวนบุคลากรใน อบต. รายรับของ อบต. จำนวนหมู่บ้านใน อบต. ประชากรใน อบต. และจำนวนประชากรผู้สูงอายุ โดยใช้คำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 4 กิจกรรมในการดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุใน อบต. โดยใช้คำถามปลายเปิด

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุโดยใช้คำถามปลายเปิด

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง จากนั้นพิจารณาสร้างเป็นคำถาม เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. แบบสอบถามที่ปรับปรุง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลรำมะสักจังหวัดอ่างทอง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยสังคมศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอ่างทอง

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับข้าราชการในเขตพื้นที่องค์การองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอ่างทอง จำนวน 153 ฉบับ เพื่อให้ตอบแบบสอบถาม และได้รับคืนแบบสอบถาม จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.43

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยทำแบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง จำนวน 153 คน ส่งกลับคืนมา 120 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.43 ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 17 มกราคม 2565 รวมเป็นระยะเวลา 7 วัน

วิธีประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการประมวลผล การประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) โดยการตรวจทานดูความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ทำการคัดแยกเพื่อมาประมวลผล มาทำการลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ (Computing) นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จะเลือกใช้สถิติโดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของข้อมูล สถิติที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Description method) เพื่ออธิบายถึงข้อมูลทางด้านประชากร ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการนำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทองทั้งภาพรวมและรายข้อ ใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการอธิบายเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานด้านการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของภาพรวมการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริ หารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ	$\bar{X}$	SD	อันดับ
1. ด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย	3.99	0.694	1
2. ด้านการจัดองค์การ/การปฏิบัติงาน/วิธีการ จัดการ	3.97	0.686	2
3. ด้านการบริหารงานบุคคล/การจัดหา	3.44	0.802	7
4. ด้านการอำนวยการ/การควบคุม	3.73	0.836	5
5. ด้านการประสานงาน/ความร่วมมือ	3.79	0.680	4
6. ด้านการรายงานผลการ/การประชาสัมพันธ์	3.86	0.666	3
7. ด้านงบประมาณ	3.65	0.815	6
รวม	**3.78**	**0.740**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.78, SD=0.740) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด ในด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย ($\bar{X}$=3.99, SD=0.694)

ด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย

การวางแผนงาน/โครงการ การกำหนดนโยบาย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การนำนโยบายไปปฏิบัติมีความ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และ การดำเนินงานในพื้นที่ของท่าน	28 (23.33)	72 (60.00)	20 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.07	0.632	1
2. หน่วยงานของท่านเข้าประชุม หารือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างภาคีเครือข่าย องค์กรที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ	27 (22.50)	68 (56.66)	23 (19.17)	2 (1.67)	0 (0.00)	4.00	0.698	3

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการ ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย (ต่อ)

การวางแผนงาน/โครงการ การกำหนดนโยบาย	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	*SD*	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. หน่วยงานได้มีการวางแผนการ คุ้มครองสนับสนุน และดูแล ส่งเสริมหรือพัฒนาผู้สูงอายุอย่างชัดเจน	29 (24.16)	63 (52.50)	26 (21.67)	2 (1.67)	0 (0.00)	3.99	0.728	4
4. หน่วยงานของท่านได้เปิดโอกาส ที่ให้ผู้สูงอายุเข้ามา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผน กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน	26 (21.67)	65 (54.17)	26 (21.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.03	0.678	2
5. หน่วยงานของท่านมีอำนาจหน้าที่ เพียงพอในการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงาน สวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่ให้ ประสบความสำเร็จ	24 (20.00)	60 (50.00)	34 (28.33)	2 (1.67)	0 (0.00)	3.88	0.735	5
รวม						3.99	0.694	3.99

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการวางแผนงาน/โครงการ/การกำหนดนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.99, SD=0.694) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด ในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และการดำเนินงานในพื้นที่ ($\bar{X}$=4.07, SD=0.632)

ด้านการจัดองค์การ/การปฏิบัติงาน/วิธีการจัดการ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานส วัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการจัดองค์การ/การปฏิบัติงาน/วิธีการจัดการ

การจัดองค์การ/การปฏิบัติงาน/วิธีการจัดการ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. วิธีการและขั้นตอนของดำเนินงาน บริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุมี ความชัดเจน ไม่ซับซ้อน	32 (26.67)	67 (55.83)	18 (15.00)	3 (2.50)	0 (0.00)	4.07	0.719	2
2. กิจกรรมและงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานด้านสวัสดิการ ของท่านได้รับการตัดสินใจอย่าง รวดเร็ว	19 (15.84)	66 (55.00)	34 (28.33)	1 (0.83)	0 (0.00)	3.86	0.677	5
3. หน่วยงานของท่านมีการจัดสรร เวลาในการติดตามงานด้านผู้สูงอายุ	23 (19.17)	60 (50.00)	35 (29.17)	2 (1.66)	0 (0.00)	3.87	0.733	4
4. การทำงานเกี่ยวกับการบริหารงาน ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุต้องให้ความ สำคัญกับระเบียบมากกว่าเป้าหมาย	21 (17.50)	74 (61.67)	23 (19.17)	2 (1.66)	0 (0.00)	3.95	0.659	3
5. หน่วยงานของท่านเข้าใจเป้าหมาย การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุ เป็นอย่างดี	31 (25.83)	70 (58.33)	19 (15.84)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.10	0.640	1
รวม						3.97	0.686	

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการจัดองค์การ/การปฏิบัติงาน/วิธีการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.97, SD=0.686) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือหน่วยงานเข้าใจเป้าหมายการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุเป็นอย่างดี ($\bar{X}$=4.10, SD=0.640)

ด้านการบริหารงานบุคคล/การจัดหา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารงานบุคคล/การจัดหา

การบริหารงานบุคคล/การจัดหา	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. บุคลากรในการดำเนินงาน ด้านผู้สูงอายุมีจำนวนพอเพียง	11 (9.17)	39 (32.50)	48 (40.00)	20 (16.66)	2 (1.67)	3.31	0.915	4
2. บุคลากรในการดำเนินงาน ด้านผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ	13 (10.83)	50 (41.67)	54 (45.00)	3 (2.50)	0 (0.00)	3.61	0.714	2
3. อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่สมดุล กับปริมาณงานที่หน่วยงานของท่านรับผิดชอบ	5 (4.17)	31 (25.83)	62 (51.67)	18 (15.00)	0 (0.00)	3.13	0.836	5
4. ในหน่วยงานของท่านประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ผู้ปฏิบัติ งานมีความรู้ ข้อมูลข่าวสารเพียงพอ ในการปฏิบัติงาน	9 (7.50)	74 (61.67)	37 (30.83)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.77	0.576	1
5. หน่วยงานของท่านได้รับความ ร่วมมือด้านอัตรากำลังจากหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติงาน	12 (10.00)	48 (40.00)	34 (28.33)	24 (20.00)	2 (1.67)	3.37	0.970	3
รวม						**3.44**	**0.802**	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารงานบุคคล/การจัดหา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.44, SD=0.802) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ในหน่วยงานประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ข้อมูลข่าวสารเพียงพอในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ =3.77, SD=0.576)

ด้านการอำนวยการ/การควบคุม

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการอำนวยการ/การควบคุม

การอำนวยการ/การควบคุม	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. หน่วยงานของท่านได้มีการจัด กิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุเข้ามามี ส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ	38 (31.67)	45 (37.50)	37 (30.83)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.01	0.794	1
2. หน่วยงานของท่านได้ให้ความ สำคัญกับการรวมกลุ่มระหว่าง ผู้สูงอายุด้วยกันในชุมชน	24 (20.00)	65 (54.17)	29 (24.17)	2 (1.66)	0 (0.00)	3.93	0.712	2
3. หน่วยงานของท่าน มีระบบเฝ้าระวัง ในสถานการณ์ปัญหาที่ผู้สูงอายุต้อง ประสบ	15 (12.50)	56 (46.67)	43 (35.83)	5 (4.17)	1 (0.83)	3.66	0.783	3
4. หน่วยงานของท่านได้มีการจัด กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้า สู่วัยผู้สูงอายุแก่คนทุกวัยเพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ	17 (14.17)	41 (34.17)	39 (32.50)	21 (17.50)	2 (1.66)	3.42	0.992	5
5. หน่วยงานของท่านได้มีการนำ ประสบการณ์และความชำนาญ พิเศษของผู้สูงอายุไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม	21 (17.50)	47 (39.17)	39 (32.50)	13 (10.83)	0 (0.00)	3.63	0.898	4
รวม						**3.73**	**0.836**	

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการอำนวยการ/การควบคุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.73, SD=0.836) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็น รายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ หน่วยงานได้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X}$=4.01, SD=0.794)

ด้านการประสานงาน/ความร่วมมือ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการประสานงาน/ความร่วมมือ

การประสานงาน/ความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีหน่วยงานและบุคคลทั้งภาครัฐ และเอกชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในพื้นที่ของท่าน	11 (9.17)	54 (45.00)	42 (35.00)	12 (10.00)	1 (0.83)	3.52	0.830	5
2. หน่วยงานของท่านได้มีการจัด ประชุมในชุมชนเพื่อหาแนวทาง ในการคุ้มครอง ดูแล สนับสนุนหรือพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน	6 (5.00)	63 (52.50)	46 (38.33)	5 (4.17)	0 (0.00)	3.58	0.656	4

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการประสานงาน/ความร่วมมือ (ต่อ)

การประสานงาน/ความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. การประสานงานงานภายในองค์กร ของท่านเป็นไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	20 (16.67)	77 (64.66)	23 (19.17)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.98	0.601	1
4. การประสานงานระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น สาธารณสุข เป็นไป อย่างคล่องตัว	23 (19.17)	72 (60.00)	24 (20.00)	1 (1.67)	0 (0.00)	3.98	0.654	2
5. การบังคับบัญชาในหน่วยงานของ ท่านได้รับความร่วมมือจากหน่วย งานที่รวดเร็ว	20 (16.67)	67 (55.83)	33 (27.50)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.89	0.658	3
รวม						**3.79**	**0.680**	

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการประสานงาน/ความร่วมมือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.79, SD=0.680) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็น รายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ การประสานงานงานภายในองค์กรของท่านเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$=3.98, SD=0.601)

ด้านการรายงานผลการ/การประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการรายงานผลการ/การประชาสัมพันธ์

การรายงานผลการ/การประชาสัมพันธ์	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การบังคับบัญชาในหน่วยงานของ ท่านมีการติดตามและประเมินผล สม่ำเสมอ	21 (17.50)	57 (47.50)	42 (35.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	0.706	21 (17.50)
2. หน่วยงานของท่านมีการรายงานผล การปฏิบัติงาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่แจ้งให้ประชาชนทราบความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง	17 (14.17)	61 (50.83)	42 (35.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.79	0.672	17 (14.17)
3. หน่วยงานของท่านมีการประเมินผล การดำเนินงานมีการเตรียมความพร้อมรับกับสถานการณ์ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง	11 (9.17)	65 (54.17)	42 (35.00)	2 (1.66)	0 (0.00)	3.71	0.653	11 (9.17)
4. ข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติงาน ในหน่วยงานตรงกับความเป็นจริง	30 (25.00)	72 (60.00)	18 (15.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.10	0.627	30 (25.00)
5. ประชาชนให้ความสนใจติดต่อสอบถามเรื่องการประชาสัมพันธ์ ภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง	19 (15.84)	67 (55.83)	33 (27.50)	1 (0.83)	0 (0.00)	3.87	0.673	19 (15.84)
รวม						**3.86**	**0.666**	

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการรายงานผลการ/การประชาสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.86, SD=0.666) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานตรงกับความเป็นจริง ($\bar{X}$=4.10, SD=0.627)

ด้านงบประมาณ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีการจัดสรรงบประมาณใน การดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม	25 (20.83)	64 (53.34)	31 (25.83)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.95	0.684	1
2. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความ ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง เหมาะสมกับสภาพงานในปัจจุบัน	14 (11.67)	59 (49.17)	43 (35.83)	4 (3.33)	0 (0.00)	3.69	0.719	2
3. ในสำนักงานมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกเช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือรถยนต์ เพียงพอต่อ การปฏิบัติงาน	21 (17.50)	50 (41.67)	39 (32.50)	10 (8.33)	0 (0.00)	3.68	0.860	3
4. งบประมาณสำหรับการส่งเสริม พัฒนาผู้สูงอายุมีอย่างพอเพียง	17 (14.17)	42 (35.00)	51 (42.50)	10 (8.33)	0 (0.00)	3.55	0.839	4
5. รายได้ของหน่วยงานพอเพียง สำหรับการดำเนินงานผู้สูงอายุ	16 (13.33)	40 (33.33)	42 (35.00)	20 (16.67)	2 (1.67)	3.40	0.974	5
รวม						**3.65**	**0.815**	

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.65, SD=0.815) โดยเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$=3.95, SD=0.684)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษา พบว่า ควรดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวผู้สูงอายุและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในท้องถิ่น

2. จากผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ ญาติผู้สูงอายุเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการที่ผู้สูงอายุจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่างที่เกี่ยวกับกับสิทธิเสรีภาพของตนเองอีกทางหนึ่งด้วย

3. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรมีแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนมากขึ้น โดยสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้สูงอายุในชุมชนขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรมีการส่งเสริมและให้รางวัลกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ และให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลจัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารสวัสดิการผู้สูงอายุให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีความสนใจ

2. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีการสรุปผลการดำเนินงานเป็นเอกสารอย่างมีระบบเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรมีการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยเริ่มจากบุคลากรภายในหน่วยงานที่มีความพร้อม และมีความตั้งใจ เพื่อทำงานร่วมงานประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมให้เยาวชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วน ช่วยเหลือในกิจกรรมผู้สูงอายุให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรมีการเพิ่มจำนวนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ล่ะท้องที่ ให้มีจำนวนที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

5. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถประชาชนและผู้สูงอายุในชุมชน ให้สามารถเฝ้าระวังดูแล สุขภาพของตนเองและสุขภาพผู้สูงอายุ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยให้มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มองค์กรชุมชน

6. จากผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ควรประสานงานร่วมกับหน่วยงานราชการ อาทิ หน่วยงานสาธารณสุขในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และหน่วยที่เกี่ยวข้อง โดยขอความร่วมมือในด้านความรู้ การบริการตรวจสุขภาพ การประสานแนวคิดและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาเรื่อง การบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง สามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปได้ดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทองเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพถึงการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตจังหวัดอ่างทองในด้านอื่น ๆ ด้วย รวมทั้งศึกษาถึงผลสำเร็จของโครงการการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทองด้วย

2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอ่างทอง

3. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการบริหารงานบริหารงานสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

รายละเอียดตัวชี้วัดสาธารณสุข. (2564). ค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2565, จาก https://www.thecoverage.info/news/content/2504

สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2565) **รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2565**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ.

สถิติผู้สูงอายุไทย สำรวจประชากรผู้สูงอายุ พ.ศ.2565. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สาธิต ทิพย์มณี. (2562). วารสาร มจร มนุษย์ศาสตร์บริทรรศน์, ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562.

สำรวจประชากรผู้สูงอายุ พ.ศ.2565. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2565. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติข้อมูล.

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). **วารสารเทคโนโลยีภาคใต้,** ปีที่ 7, ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2557.

สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล. (2543). **สถานะของประชากรสูงอายุไทยในปัจจุบันและการดำเนินการต่าง ๆ ของประเทศ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเทพ เชาวลิต. (2537). **สวัสดิการสังคม.** กรุงเทพฯ: O.S. Printing House.

สุวรรณ รื่นยศ. (2532). **การประชาสงเคราะห์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์ขายส่งแห่งประเทศไทย.

สุวัฒน์ คงแป้น. (2545). **คนจนในเมือง**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการครั้งที่ 4 หนึ่งทศวรรษ. วันที่ 5-7 สิงหาคม 2545 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค. กรุงเทพฯ: เมืองน่าอยู่ : เพื่อสุขภาพสังคม สู่สังคมสันติภาพ. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.

องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอ่างทอง. ค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2565, จาก http//www.tambol.com

Fayol, H. (1949). **General and Industrial Management.** (C. Storrs, Trans.). London: Sir Isaac Pitman & Sons, LTD. (Original work published 1918).

Gulick, Luther (1937). **Notes on the Theory of Organization**. in Gulick, Luther; Urwick, Lyndall. Papers on the Science of Administration. New York: Institute of Public Administration.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 12

Proceedings of the 12th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการศึกษาทางสาธารณสุขยุคใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขแบบมืออาชีพ

Challenges in the New Era of Public Health Education to Develop Health Professionals

เล่มที่ 1

กลุ่มสังคมศาสตร์

วันพุธที่ 25 พฤษภาคม 2565

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา	ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์ สนใจ รชตวัฒนกุล	131
การพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่	ปิยะนุช มูลเกี้ยว พัชรีวรรณ กิจมี	141
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	สุวรรณ ขันตี ประสาน ประวัติรุ่งเรือง ปราจีน ปีบไธสง นิษรา พรสุริวงษ์	158
ผลการใช้นิทานที่มีต่อความสามารถในการร้องระดับเสียงตัวโน้ตในเด็กอนุบาล	กรรณภรณ์ รุ่งแจ้ง	173
การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้วิธี SQ4R ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	สุวรรณา ยุทธภิรัตน์ สมศักดิ์ คงเที่ยง ณรงค์ พิมสาร	180
การบริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครสู่ความเป็นเลิศ	ธนบดี เพ็ชร์น้อย ทรงยศ แก้วมงคล นันทนา ชวศิริกุลฑล	193
การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเพียงหลวง ๑ (บ้านท่าตอน) ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี	สุรินทร์ แสนคำหล่อ พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์	209
การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแม่แตง 4 และแม่แตง 5 อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	ธนภัทร บาลชัย ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน	224
การส่งเสริมการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของครูโรงเรียนบ้านหัวนา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	พัชรินทร์ จันทร์ต๊ะ พัชรีวรรณ กิจมี	237
ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนออนไลน์ด้วย Google Classroom ของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	ธีระยุทธ์ ขุนศรีแก้ว สมนึก การีเวท	249

ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

Knowledge, Understanding and Attitudes about Coronavirus Disease of Public

ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์[1] สนใจ รชตวัฒนกุล[2]

[1,2]คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ (pakakong_bsc@hotmail.com)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ภาคปกติและภาคพิเศษ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษา จำนวน 150 คน ปีการศึกษา 2564 โดยเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา นำมาวิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t–test ผลการวิจัย พบว่า 1) ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา อยู่ในระดับมาก 2) ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษ ในรายข้อพบว่ามีการป้องกันตนเองอย่างดีไม่ไปพื้นที่เสี่ยงและความเชื่อมั่นรัฐบาลกับการควบคุมมาตรการเป็นอย่างดีแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ: ทัศนคติ

Abstract

The purpose of this research was to study knowledge Understanding and attitudes about coronavirus infectious disease in the field of public administration in general and special sectors. The sample used was 150 students in the academic year 2021 by simple random selection. The research tool was a knowledge questionnaire. Percentage, mean, standard deviation, and t-test values were analyzed for understanding and attitudes about coronavirus infectious disease. High level 2) Knowledge, understanding and attitude about infectious diseases Corona virus between normal and special In each case, it was found that they had good self-protection, did not go to risk areas, and that the government's confidence and control over the measures were different at a significant level of .05

Keywords: attitude

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 หรือ โควิด-19 (Covid-19) ได้เริ่มต้นเมื่อปลายปี พ.ศ.2562 และลุกลามไปทั่วโลก สร้างความหวาดกลัวและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สังคมและเศรษฐกิจของประชากร และ เมื่อต้นเดือนมกราคม พ.ศ.2563 มีการระบาดใหญ่ (pandemic) ซึ่งเป็นการติดเชื้อทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ตาม ประกาศขององค์การอนามัยโลก เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563ก) จากสถิติเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2563 ประชากรทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อ 1,982,939 คน และตาย 126,761 คน โดย 5ลำดับแรกของประเทศที่มีผู้ติดเชื้อสูงสุด ประเทศสหรัฐอเมริกา (609,516 คน) เป็นอันดับ หนึ่ง ตามด้วยสเปน (174,060 คน) อิตาลี (162,488 คน) เยอรมัน (132,362 คน) และฝรั่งเศส (131,362 คน) และเมื่อพิจารณา 5 ลำดับแรกของประเทศที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตมากที่สุด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (26,057 คน) อิตาลี (21,067 คน) สเปน (18,255 คน) ฝรั่งเศส (15,750 คน)และสหราชอาณาจักร (12,129 คน) ตามลำดับ

สำหรับการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 รอบแรกในประเทศไทย พบผู้ป่วยต้องสงสัยรายแรกเมื่อ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ.2563 เป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาวจีนอายุ 74 ปี ซึ่งเดินทางมาถึงกรุงเทพมหานคร โดยเที่ยวบินจากนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และ ณ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2563 พบอัตราการติดเชื้อในประเทศ ไทย จำนวน 2,369 คน มีผู้เสียชีวิต 30 คน ผู้ป่วยรายใหม่ 111 คน ในกรุงเทพและจังหวัดนนทบุรี 1,250 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 101 คน ภาคเหนือ 86 คน ภาคกลาง 332 คน และภาคใต้ 409 คน (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563ก) และจากสถิติ เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2563 ประเทศไทยมีการระบาดและมีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 2,826 คน จำนวนผู้รักษาหาย 2,352 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2 ร้อยละของการรักษาหายอยู่ในลำดับที่ 2 ของโลกรอง จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563ข) ส่วนการระบาดรอบที่ 2 ในประเทศไทยนั้น เริ่มช่วงปลายเดือนธันวาคม พ.ศ.2563 โดยพบ หญิงไทย อายุ 67 ปี อาชีพค้าขายที่ตลาดกลางกุ้ง ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ติดเชื้อ โดยไม่มีประวัติการเดินทางออกนอกประเทศ ซึ่งคาดว่าเป็นการติดเชื้อจากแรงงานชาวเมียนมาในตลาดกุ้ง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีแรงงานชาวเมียนมาอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาครได้ ลงพื้นที่เพื่อทำการตรวจเชิงรุก (active case finding) และพบว่ามีผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่ไม่มีอาการในกลุ่ม แรงงานชาวเมียนมาเป็นจำนวนมาก โดยการระบาดรอบที่ 2 นี้มีความต่างจากการระบาดระลอกแรกใน หลายด้าน เช่น จำนวนผู้ติดเชื้อมีจำนวนมากกว่า มีการกระจายไปหลายจังหวัด ทำให้คาดว่าการระบาดรอบที่ 2 คงไม่หมดไปอย่างรวดเร็วเหมือนรอบแรก (สุรชัย โชคครรชิตไชย, 2563) แม้ระบบควบคุมโรค ของประเทศไทย มีการแยกผู้ป่วยที่ติดเชื้อหรือเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีการติดตามผู้ที่ สัมผัสเชื้อทุกราย และมีการตรวจเชื้อจากผู้ป่วยให้ได้อย่างรวดเร็ว แต่การระบาดใน

ประเทศไทยก็ยังคง ดำเนินอย่างต่อเนื่อง และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน เนื่องจาก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม เศรษฐกิจ และการใช้เทคโนโลยีโดยนักเรียนนักศึกษาต้องเรียนออนไลน์เท่านั้นในช่วงที่รัฐบาลประกาศ

ไวรัสโคโรนา เพื่อเป็นการคัดกรองก่อนเปิดเรียนเทอม 2 ทำให้ผู้วิจัยทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา การเข้ารับวัคซีนและการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ และพื้นที่เสี่ยงได้มีการติดตามข่าวสารตระหนักในความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เพื่อวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนและมาตรการความปลอดภัยของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ภาคปกติและภาคพิเศษ

สมมติฐานการวิจัย

ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ภาคปกติและภาคพิเศษแตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทัศนคติ

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545: 138) ให้ความหมายทัศนคติไว้ว่าเป็นความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของสถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งและสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

ซิมบาโร และคริสตินา (2531: 49) กล่าวไว้ว่าทัศนคติสามารถแยกองค์ประกอบได้ 3 ประการดังนี้

องค์ประกอบด้านความรู้ (The Cognitive Component) คือ ส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทั่วไปทั้งที่ชอบ และไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือคิดว่าสิ่งใดดีมักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

องค์ประกอบด้านความรู้สึก (The Affective Component) คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่เกี่ยวเนื่องกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไป ตามบุคลิกภาพของคนนั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล

องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

แนวคิดของบลูม (1964: 79) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงอย่างเป็น ขั้นตอนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ซึ่งมี3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ (knowledge) เป็น 38 Journal of Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province, Vol.4 No.1 January-April 2021 กระบวนการทางสมองที่มีขั้นตอนในการพัฒนาสติปัญญาและเกี่ยวข้องกับการรับรู้การจำข้อมูลต่างๆ เพื่อ นำมาประกอบการตัดสินใจ 2) ทัศนคติ(attitude) เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก ความชอบ ค่านิยม ความเชื่อ การให้คุณค่าและการแสดงออกถึงคุณลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือซึ่งจะบอก แนวโน้มของการกระทำและพฤติกรรมของตัวบุคคล และ 3) การปฏิบัติ(practice) เป็นการแสดงออก ทางร่างกายซึ่งต้องอาศัยความรู้และทัศนคติที่จะทำให้เกิดการปฏิบัติตามการรับรู้ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายที่ต้องใช้ระยะเวลาและการตัดสินใจ

เชื้อไวรัสโคโรนา

เป็นไวรัสชนิดอาร์เอ็นเอสายเดี่ยว (single stranded RNA virus) มีรายงานการพบเชื้อมาตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ.1965 โดยสามารถติดเชื้อได้ทั้งในคนและสัตว์ เช่น หนู ไก่ วัว ควาย สุนัข แมว กระต่าย และสุกร ประกอบด้วยชนิดย่อยหลายชนิดและทำให้มีอาการแสดงในระบบต่างๆ เช่น ระบบทางเดินหายใจ (รวมถึงโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง หรือซาร์ส; SARS CoV) ระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาท หรือระบบอื่นๆ

การติดเชื้อไวรัสโคโรน่าในระบบทางเดินหายใจ (Respiratory Coronaviruses) อาจทำให้เกิดอาการไข้ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ มีน้ำมูก เจ็บคอ ไอ โดยในทารกที่มีอาการรุนแรง อาจมีลักษณะของปอดอักเสบ (Pneumonia) หรือ หลอดลมฝอยอักเสบ (Bronchiolitis) ในเด็กโตอาจมีอาการของหอบหืด(Asthma) ส่วนในผู้ใหญ่ อาจพบลักษณะปอดอักเสบ (Pneumonia) หลอดลมอักเสบเรื้อรัง (Chronicbronchitis) หรือการกลับเป็นซ้ำของโรคหอบหืดได้ และอาจทำให้เกิดอาการรุนแรงได้มากในผู้สูงอายุหรือผู้ที่ภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยพบการติดเชื้อแบบไม่แสดงอาการได้ในทุกอายุ และหากแสดงอาการมักพบร่วมกับการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจอื่น ๆ โดยปัจจุบันภาครัฐบาลได้มีมาตรการเร่งรัดการฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมอย่างน้อย 60% ขึ้นไปก่อนเปิดเรียนและมีมาตรการให้ทุกสถานศึกษาต้องเข้ารับการประเมิน Thai Stop COVID Plus โดยต้องผ่านการประเมินมากกว่า 95% และให้จัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม โดยเว้นระยะห่างอย่างน้อย 2 เมตร งดร่วมกลุ่มใช้ออนไลน์ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบของรัฐบาลจึงได้มีการสำรวจการฉีดวัคซีน ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของนักศึกษาต่อความรู้ความเข้าใจในโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาเพื่อทราบสภาพความพร้อมของนักศึกษามาใช้จัดรูปแบบในการเรียนการสอน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ในปีการศึกษา 2564 คณะรัฐศาสตร์ จำนวนนักศึกษา 225 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 150 คน เดือนมิถุนายน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามตามแนวของลิเคิร์ท (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538) เพื่อดำเนินการสร้างข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5-1.00เป็นต้นไป ได้จำนวน 13 ข้อ นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามออนไลน์ส่งในไลน์กลุ่ม ให้นักศึกษากรอกออนไลน์เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบจำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67

วิเคราะห์ข้อมูลตามคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ภาค

วิเคราะห์ระดับความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิเคราะห์ค่าความแตกต่างระหว่างความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษแตกต่างกัน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลตามคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ภาค ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลตามคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	35	23.33
หญิง	115	76.67
2. อายุ		
18-22 ปี	110	73.33
23 ปีขึ้นไป	40	26.67
3. ภาค		
ปกติ	45	30.00
พิเศษ	105	70.00
รวม	**150**	**100.00**

จากตารางที่ 1 นักศึกษาเพศชายมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 และนักศึกษาเพศหญิงมีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 อายุตั้งแต่ 18-22 ปี มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และอายุตั้งแต่ 23 ปีขึ้นไปมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ภาคปกติ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และภาคพิเศษมีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 70

วิเคราะห์ระดับความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อเชื้อไวรัส โควิด-19	3.88	0.67	มาก
2. ท่านเข้าใจและให้ความร่วมมือในการฉีดวัคซีนจนครบโดส	3.93	0.76	มาก
3. ท่านเข้าใจและใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อออกนอกบ้าน	3.90	0.87	มาก
4. ท่านป้องกันตนเองอย่างดีไม่ไปพื้นที่เสี่ยง	3.42	0.93	ปานกลาง
5. ท่านเข้าใจอาการและสามารถประเมินตนเองเบื้องต้นได้	3.75	0.92	มาก
6. ท่านเข้าใจเชื้อจะแพร่ทางละอองฝอยของทางเดินหายใจ	3.97	0.78	มาก

ตารางที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	SD	แปลผล
7. ท่านเข้าใจไม่สัมผัสสิ่งของและหลีกเลี่ยงบริการรถสาธารณะ	2.39	0.79	น้อย
8. ท่านเชื่อมั่นรัฐบาลกับการควบคุมมาตรการเป็นอย่างดี	3.06	0.80	ปานกลาง
9. ท่านเห็นด้วยต่อการปิดประเทศและตรวจคนเข้าเมือง	4.47	0.49	มาก
10. ท่านให้ความสำคัญต่อการล้างมือพกเจลแอลกอฮอล์	3.36	0.14	ปานกลาง
11. ท่านติดตามข่าวสารและปฏิบัติตามระบบหมอพร้อม	3.93	0.87	มาก
12. ท่านตระหนักพร้อมกักตัวเมื่อพบว่าติดเชื้อหรือมีความเสี่ยง	3.13	0.82	ปานกลาง
13. ท่านติดตามให้ความสำคัญโรคติดต่อเชื้อไวรัสโควิด-19	3.88	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	**3.80**	**0.74**	**มาก**

จากตารางที่ 2 ภาพรวมความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนามีค่าเฉลี่ยรวม 3.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.74 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และในรายข้อเห็นด้วยต่อการปิดประเทศและตรวจคนเข้าเมือง มีค่าเฉลี่ย 4.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.49 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเข้าใจเชื้อจะแพร่ทางละอองฝอยของทางเดินหายใจมีค่าเฉลี่ย 3.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.78 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

การเปรียบเทียบระหว่างความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระหว่างความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$		SD		t	Sig.	แปลผล
	ปกติ	พิเศษ	ปกติ	พิเศษ			
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อเชื้อไวรัส โควิด-19	3.82	3.94	0.66	0.68	1.36	0.17	ไม่แตกต่าง
2. ท่านเข้าใจและให้ความร่วมมือในการฉีดวัคซีนจนครบโดส	3.88	3.97	0.75	0.77	0.91	0.35	ไม่แตกต่าง
3. ท่านเข้าใจและใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อออกนอกบ้าน	3.53	4.27	0.81	0.92	0.34	0.72	ไม่แตกต่าง
4. ท่านป้องกันตนเองอย่างดีไม่ไปพื้นที่เสี่ยง	2.99	3.85	0.83	1.02	1.09	0.01*	**แตกต่าง**

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระหว่างความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษ (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$		SD		t	Sig.	แปลผล
	ปกติ	พิเศษ	ปกติ	พิเศษ			
5. ท่านเข้าใจอาการและสามารถประเมินตนเองเบื้องต้นได้	3.75	3.74	0.94	0.90	0.10	0.91	ไม่แตกต่าง
6. ท่านเข้าใจเชื้อจะแพร่ทางละอองฝอยของทางเดินหายใจ	3.96	3.97	0.70	0.86	0.04	0.95	ไม่แตกต่าง
7. ท่านเข้าใจไม่สัมผัสสิ่งของและหลีกเลี่ยงบริการรถสาธารณะ	2.30	2.48	0.72	0.85	0.22	0.80	ไม่แตกต่าง
8. ท่านเชื่อมั่นรัฐบาลกับการควบคุมมาตรการเป็นอย่างดี	2.76	3.36	0.91	0.69	1.05	0.03*	**แตกต่าง**
9. ท่านเห็นด้วยต่อการปิดประเทศและตรวจคนเข้าเมือง	4.01	4.92	0.95	0.03	0.24	0.51	ไม่แตกต่าง
10. ท่านให้ความสำคัญต่อการล้างมือพกเจลแอลกอฮอล์	3.29	3.43	0.20	0.08	0.57	0.34	ไม่แตกต่าง
11. ท่านติดตามข่าวสารและปฏิบัติตามระบบหมอพร้อม	3.90	3.95	0.90	0.83	0.48	0.70	ไม่แตกต่าง
12. ท่านตระหนักพร้อมกักตัวเมื่อพบว่าติดเชื้อหรือมีความเสี่ยง	3.10	3.15	0.80	0.84	0.03	0.62	ไม่แตกต่าง
13. ท่านติดตามให้ความสำคัญโรคติดต่อเชื้อไวรัสโควิด-19	3.78	3.98	0.69	0.81	1.37	0.53	ไม่แตกต่าง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษ รายข้อพบว่านักศึกษาป้องกันตนเองอย่างดีไม่ไปพื้นที่เสี่ยงและความเชื่อมั่นรัฐบาลกับการควบคุมมาตรการเป็นอย่างดีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

การศึกษาความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ในครั้งนี้พบว่าทัศนคติของนักศึกษาต่อความรู้ความเข้าใจในโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนานั้นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า

นักศึกษาให้ความสนใจตื่นตัว และเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดีต่อการป้องกันตนเองและติดตามข่าวสารจากภาครัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Zhong et al. (2020) พบว่าประชาชนชาวจีนมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างเกือบร้อยละ 98 สวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกจากบ้านทุกครั้ง ในช่วงที่มี การระบาดใหญ่ของไวรัสโควิด-19 ในสาธารณรัฐประชาชนจีน (Zhong et al., 2020)

ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาระหว่างภาคปกติและภาคพิเศษ รายข้อพบว่านักศึกษาป้องกันตนเองอย่างดีไม่ไปพื้นที่เสี่ยงและความเชื่อมั่นรัฐบาลกับการควบคุมมาตรการเป็นอย่างดีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 อาจเนื่องมาจากภาคพิเศษที่ทำงานบางบริษัทมีการคัดกรองให้พนักงานทุกอาทิตย์และมีการป้องกันที่เข้มงวด ตามมาตรการรัฐบาลในแต่ละพื้นที่เสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hussein และคณะ (2020) ที่พบว่าระดับการศึกษา ความรู้ และทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชาวอิรัก และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 กับพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนชาวจีน

ข้อเสนอแนะ

ควรวิจัยเก็บข้อมูลเข้าระบบการเข้ารับวัคซีนของนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียนว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับวัคซีนครบสองเข็มขั้นต่ำตามเกณฑ์รัฐบาล

เอกสารอ้างอิง

บัญชา เกิดมณี สุรชัย ธรรมทวีธิกุล ญานพินิจ วชิรสุรงค์ บดินทร์ชาติ สุขบท และ สมบัติ ทีฆทรัพย์. (2563). *แนวคิดและทิศทางการแก้ปัญหาโควิด-19.* **วารสารก้าวทันโลกวิทยาศาสตร์,** 20(1): 1-12.

ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **ข้อมูลสำหรับการป้องกัน ตนเองจากโรค COVID-19 เอกสารเผยแพร่สำหรับประชาชน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร.

สุรชัย โชคครรชิตไชย. (2563). *โควิด-19 การระบาดระลอกใหม่ในประเทศไทยปลายปี 2563.* **วารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย,** 10(3): 1-2.

สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย. (2563). **คู่มือการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับประชาชนจากกรมควบคุมโรค.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Hussein, N. R., Naqid, I. A., Jacksi, K., & Abdi, B. A. (2020). *Assessment of knowledge, attitudes, and practices toward COVID-19 virus among university students in Kurdistan region, Iraq: Online cross- sectional study.* **Journal of Family Medicine and Primary Care,** 9(9): 4809–4814.

Zhong, B. L., Luo, W., Li, H. M., Zhang, Q. Q., Liu, X. G., Li, W. T., & Li, Y. (2020). *Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the rapid rise period of the COVID-19 outbreak*: **A quick.**